

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	----------------------------------	---	---	---

Fizetés javításra vagy nyugdíj- emelésre készülnek ?

Az örök téma — Közgyűlés előtt.

Baja, 1911. február 7.

A város tisztviselőinek fizetésrendezésével — úgy látszik — soha sem végez már Baja város törvényhatósági bizottsága. Egész határozottan merjük állítani, hogy soha, mert néhány év óta minden esztendőben egy kétszer ott szerepel valamely alakban ez a kérdés a közgyűlés tárgysorozatában.

Mi, természetesen azon az állásponton vagyunk, hogy a város fizesse meg jól a maga tisztviselőit, mert csak jól fizetett, tisztességesen dotált hivatalnoktól várhatunk el lelkiismeretes, jó munkát, jól működő közigazgatást. Ez az álláspontunk azonban nem feszélyez abban, hogy kijelentsük, hogy mindennek van határa és nem szabad a fizetésrendezés címe és örve alatt ezt a kérdést a végtelenségig vinni. A város polgársága küzd a megélhetésért, elkeseredett harcot vív a mindennapi betevő falatjáért és akkor azt látja, hogy a tisztviselők évről-évre újra és újra fizetés javításban, fizetés emelésben részesülnek. Vajon nem érhető meg ilyenek után, hogy a küzködő, a terhek sulya alatt roskadozó polgárban felgyülemlik a keserűség.

Alig mult meg néhány esztendeje annak, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlése rendezte a város tisztviselőinek a fizetését. Rendezte oly módon, hogy ma, ebben a drága világban is biztosítva van a gondtalan megélhetésük. A szűkös anyagi viszonyok között tengődő város megadta tisztviselőinek azt a fizetést, amelyet ad az állam hasonló állásban levőknek. Azt hittük, hogy ezzel jó időre el van intézve ez a kérdés. De nem így történt.

Az országgyűlés népviseletháza a városok segélye címén megszavazott 2 millió koronát 1909-ik évre és ugyanannyi lett folyosítva 1910-ik esztendőre. Nos hát, ez a városok segélyére megszavazott 2 millió, amelyből 20 ezer korona jut Bajára, nem a város segélyére szolgált. A város köztisztviselőinek egyetlen vörös fillér sem jutott ab-

ból. Nem! Hanem amellet, hogy a város budgetjét már ugysis tulton-tul terheli a tisztviselők fizetése, ezeket a 20 ezer koronákat is az utolsó garasig a tisztviselők kapták.

Már belenyugodtunk abba is, hogy a város segélyére megszavazott pénz tulajdonképpen a tisztviselők fizetésemelésére szolgál, bele kellett nyugodnunk abba is, hogy egyes állásokat egy-egy fizetési fokozattal előbbre visz a belügyminiszeri rendelet és ime, a szombati közgyűlés elé egy újabb javaslattal lép a tanács. Az ártatlannak látszó tárgy ez:

„Az igényjogosult tisztviselők, segéd és kezelő személyzet kérvénye a szervezési szabályrendelet 311 § ában megállapított VI—XI fizetési osztályának az államsegély terhére leendő betöltése iránt.”

Hát ez a kérvény ugy akarja feltüntetni a dolgot, mintha ebből a városra semmi teher nem háramlanék.

Pedig hát nem ugy van. Először is, ha az első fizetési fokozatot betöltjük, akkor nincsen arra kilátás, hogy valaha is jusson közcélokra az államsegélyből. Mert például a tanácsnokoknál a VIII. fizetési osztály 2-ik fokozata és a VII. fizetési osztály első fokozata közötti különbséget kell kiegyenlíteni és egyáltalán olyan összeget igényel ez az „újabb rendezés,” amely felemészti a legmagasabb államsegélyt is.

Másodszor igen is a város pénztára minden körülmények között megterhelhetik, mert hiszen a nyugdíjba menő tisztviselők okvetlen az 1-ső fokozat alapján tarthatnának nyugdíjra igényt.

Harmadszor óriási sérelem esnék a fiatal tisztviselőkn és a kezelő személyzetben. Megesnék az a fura historia, hogy ha a közgyűlés a kérvénynek helyet adna, hogy a fiatal tisztviselőkre és a kezelő személyzetre kevesebb esnék 40 ezer korona államsegélyből, mint a 21 ezerből.

De kétszeres igazságtalanság a magasabb tisztviselők helyzetén akkor javítani, amikor azoknak ugy is elég rendezett a viszonyok és a nyomorgó dijnokok rég heverő ügyét senki sem veszi gondozásba.

Hát igazán itt volna az ideje, hogy

végre megálljunk. Ez az örökös fizetés rendezés, amely amellet még nem is igazságos, jóra nem vezethet.

Egyébként ugy látjuk, hogy nem is fizetésemelés rejlik e mögött, hanem inkább az, hogy magasabb tisztviselők magasabb nyugdíjat akarnak maguknak biztosítani a város terhére, az alacsonyabb és fiatalabb tisztviselők rovására.

Hát ez igazán igazságtalan!

A szegedi bankpalota ellen.

Mit javasol a bizottság?

Akadályok egy építés körül.

Baja, 1911. február 9.

A »Szegedi Kereskedelmi és Iparbank« bajai fiókja, amint ismeretes, megvette a Bódogtérén a Mihitsch-fele földszintes, régi házat hogy annak helyén egy modern palotát építsen, amely díszére lesz a térnek és az egész belvárosnak.

Az építkezés híré mindenki meglepődéssel vette tudomásul, mert minden ember szíves örömmel látja, ha a város szépül, ha a városban minél több szép épület létesül. Ennek az építkezésnek most váratlanul akadály gördült az útjába. Az épület telke kicsiny ez azért azzal a kérelemmel fordult a szegedi bank a városhoz, hogy megfelelő árban engedjenek át a ház előtt elvonuló közterületből a kiegészítéshez szükséges darab telket.

Alig van közgyűlés, amelyben hasonló kérelem elő ne fordulna. Ugyszólván minden nap fordulnak egyesek, magánosok a közgyűléshez olyan kérelemmel, hogy a közterületből engedjenek át méltányos áron építkezés céljából közterületet. A város közgyűlése eddig minden alkalommal a legmesszebbmenő méltányosságot tanúsította ilyen kérelmekkel szemben. Ez természetes és érthető is, mert hiszen a városnak örömmel kell látnia, ha fejlődünk, ha minél több új épület emelkedik a városban.

A szegedi bank kérését azonban másképpen kezelik.

A bank ügye a napokban került a gazdasági és pénzügyi vagyos bizottság elé, ahol a kérelmet tárgyalás alá vették. A bizottságban nagyon is eltérőek voltak a felfogások. A bizottságnak hét tagja amellet foglalt állást, hogy a kért közterületből négyszázölenként négyszáz korona fizetendő, míg öten ugy vélték, hogy elég, ha négzetölenként száz koronát fizet a szegedi bank.

Már most az a kérdés, hogy melyik felfogás a helyes? Az-e, amely négyszáz koronát akar fizettetni, avagy az, amely a száz koronás egység ár mellett foglal állást?

Az a kérdés, hogy kívánatos-e, hogy a Bódog-téren egy régi földszintes ház helyére jöjjön-e egy díszes épület avagy nem? Azt hisszük, hogy nincsen a városban olyan ember, aki ne azt mondaná, hogy igenis épüljön fel az a palota! Már pedig, ha kívánatos az, hogy ez az új épület meglegyen, akkor nem szabad, nem lehet ennek akadályokat gördíteni. Ilyen eset aligha fordult még elő Baján. Még nem halottunk olyan esetet, hogy egy telekátengedés ellen agitációt fejtek volna ki. Különösen érthetetlen az akkor, amikor egy emines városi érdekről van szó. Mert az csak nem vitatható el, hogy egy új épületnek az emelése kétszeresen is érdeke a városnak. Először is szükséges, hogy itt, ahol olyan nagy a lakásszükség, újabb lakások létesüljenek. Másodsor, amint már fentebb is kifejtettük, nem szabad megakadályozni azt, hogy a városban egy díszesebb épület létesüljön.

Az ilyen telekmegeadás, átengedés dolgában a közgyűlés csak oly módon határoz, ha a törvényhatósági bizottság összes tagjainak abszolút többsége jelen van és jelenlévők két-harmad részének a szavazata, kell hogy essék a javaslatra.

Megengedjük, hogy a pénzügyi és gazdasági bizottság azon tagjainak, akik a 400 koronás egységár mellett szavaztak, a város érdekei lebegtek a szemek előtt, de a fel-fogásuk téves, mert a városnak nem a fő-érdeke az az egy-két ezer korona, hanem igen is az, hogy a város szépüljön, épüljön és lakás viszonyaink javuljanak.

Egyébként is az a meggyőződésünk, hogy a vegyes bizottság sem hozhatta a javaslatára vonatkozó határozatot, mert a tagjai között helyet foglaltak és szavazati jogokkal éltek azok is, akik érdekeltek és a szegedi banknál de más pénzintézeteknél elfoglalt állásuknál fogva ez esetben beállott az összeférhetlenségi eset.

Furcsa, hogy üres teleknél ugyan azt az alapírat vették, mint a mennyibe a beépített került. Az már most mellékes, hogy az az épület lebontásra kerül. A tény az, hogy a ház tulajdonosa azért az összegért házat, jövedelmező épületet adott, amíg a bizottság üres, eddig semmit sem jövedelmező telekért kér ugyanannyit.

Nem tudjuk elképzelni, hogy a bizottság többségének álláspontjára helyezkednék a törvényhatósági bizottság közgyűlésének többsége. Mert nagyon is rövidlátó várospolitika az, amikor egy-két ezer koronáért megreszkizoznak egy olyan épület létesítését, amely a város díszére válnék és amely hivatva van a város lakás viszonyain javítani.

Ez a kérdés nem politikai kérdés, a függetlenségi párt sem teszi azzá, és reméljük, hogy a nemzeti munkapárt sem.

Ezt a kérést mindenkinek a legnagyobb tárgyilagossággal kell bírálni. Ebben a kérdésben nem foglalhat állást és nem szavazhat az, aki akár a Szegedi Bankban van, akár más konkurens intézetben.

Figyelmeztetjük egyébként a törvényhatóság bizottsági tagokat, hogy ilyen kérdések gyakran merülnek fel mindkét párthoz tartozó emberek részéről és ha egyikkel szemben akadályokat gördítünk, a másik ugyanazon elbírálásra és bánásmódra számíthat. Figyelmeztetjük tovább arra is, hogy a jövő tervei között a város fejlődése szempontjából szükségesek lesznek a város részére kisajátítások. Ne alkossunk olyan precedenseket hogy a város ne tudja megvalósítani az ő terjeszkedési politikáját.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. február 8.

Halál a képviselőházban.

A képviselőháznak ma szomorú szencziója volt. Mayländer Mihály a Ház ülésén, bent a teremben rosszul leit. Átvittek egy terembe, ahol rövid néhány percnyi szenvedés után meghalt. Az elnök a képviselőházban történt gyászra való tekintettel az ülést 1 órákor berekesztette.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén Csemer István Kossuthpárti szólt a bankjavaslat-hoz. A javaslatot nem fogadta el.

Andrássy Gyula következett Csemer után és polemizált Lukácsossal. Lukácsossal szemben azt bizonyította, hogy 67-es politikus is lehet hive az önálló banknak, mert neki is az a meggyőződése, hogy az előnyös az országra nézve Lukácsossal szemben megvédi a koalíció kiegyezését, amely jó volt. Tiszával és a többi munkapártival is polemizált.

A főrendiház

ma déli 12 órákor ülést tartott, melyen a horvát delegátusokat választották meg.

Milán fia.

Krisztics Mihály, Milán szerb király természetes fia Szegeden járt és ott a kávéházakban lumpolt. A király fia mankón jár, mert egyik lába amputálva volt.

A pestis.

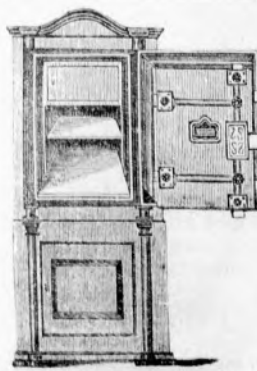
Karbinból jelentik, hogy a pestis egyre jobban terjed és nap-nap után több áldozatot szed különösen a kínaiak között.

NAPIHIREK.

A városi közgyűlés.

Baja város törvényhatósági bizottsága f. évi február hó 11-én délután 4 órákor rendkívüli közgyűlést tart. A városi tanács jelentése a kulturális alap állásáról. — Ugyanannak előterjesztése a bajai vattagyár és berendezéseinek megvétele ügyében. — Ugyanannak jelentése a csatornázás és vízvezeték létesítéséhez szükséges műszaki műveletek elvégzésére beérkezett ajánlat tárgyában. — Ugyanannak előterjesztése az 1911—1912. évre megalakítandó loávató bizottság elnökének megválasztása iránt. — Az állami elemi népiskolák gondnokságánál, az adóügyi szakbizottságban, a szinügyi bizottságban és a kereskedő- és iparostanonciskolai bizottságban üresedésbe jött egy-egy bizottsági helynek választás után való betöltése. — A központi választmányban üresedésbe jött egy tagsági helynek választás után való betöltése. — Tury Mátyás és társai bizottsági tagoknak indítványa az összes városi hivatalok ügyköre és ügymenetének megvizsgálása és a városi szervezési szabályrendelet revíziója iránt. — Az igényjogosult tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet kérvénye a szervezési szabályrendelet 311. §-ban megállapított VI—XI. fizetési osztályok 1. fokozatának az államsegély terhére leendő betöltése iránt. — Wiesel Sándor kérvénye a várostól bérben birt olfarakodó helyek bérletének meghosszabbítása iránt. — Lemberger Rezső kérvénye a városi bérházban általa birt lakás bérletének meghosszabbítása iránt. — A szegedi kereskedelmi- és iparbank bajai fiókjának kérvénye a gróf Zichy Bódog-téren általa építeni szándékolta házhoz 39 négyszögöl közterületnek átengedése iránt. (Első szavazás.) — Juhász János városi hajdu kérvénye 70 korona fizetési előleg utalványozása iránt. — A tárgysorozat két pontjához mai számunkban szólnak. De legközelebbi számunkban szóvá tesszük a tárgysorozat többi pontját is.

A »Bajai Daloskör« folyó hó 5-én este tartotta évi rendes közgyűlését. Amler karnagy terjesztette elő az egyesületnek évi működéséről szóló jelentését. Az egyesület 31 működő s 50 pártoló taggal rendelkezik. Heti 1 gyakorló órán 14 karéneket gyakorolt be, melyek javát a június 16. s november 5. dal-estélyeken mutatta be a kevésszámú, a mű-

Tűzmentes és betöréselleni vas

Pénzszekrény,

a legjobb hazai gyártmány, többféle nagyságban és „gyári árak mellett” kapható

Drescher Gyula kereskedésében Baján.

Phönix karikahajós varrógép csa ládi és ipari célokra

Singer-rendszer után készített és magyar gyártmányú Adria családi varrógépek, eredeti

PFaff családi varrógép.

Továbbá a varrógépekhez szükséges bármintemű alkatrészek jutányosan és pontosan lesznek kiszolgálva

vészet iránt érdeklődő közönségnek. Dacára annak, hogy ez estélyeken művészi erők is támogatták közreműködésükkel az egyesületet u. m. Riszner Edéné, Bürner Mária, Róth Gyuláné, Hajdu Irén urnók és Mikes Béla ur, kiknek az egyesület ez atón is hálás köszönetét fejezi ki, a bajai nagyközönség érdeklődését nem tudta felkelteni, közönyének ridegségét nem tudta felolvasztani. Panaszként is említi a jelentés, hogy míg a leder s könyvnyű muzsa Baján teit házat s viharos tapokat arat, addig a komoly és nemes zene művészetet kultivaló egyetlen bajai egyesület nélküli az elismerést s művészi ambíciójára még ráfektetni is kénytelen. A közönség ridegsége elkedvetleníti a működő tagokat is s így nem volna csoda ha ez egyesület is újból elpusztulna. Megemlékszik a jelentés az apatini dalegyesület 50 éves fennállásának ünnepéről melyen a bajai daloskör is 4 taggal képviseltette magát. Ez alkalommal lett nyilvánvaló az a tény, hogy a régi bajai dalárda 1875-ben zászlószentelési ünnepélyt tartott melyen az apatini testvéregyesület is megjelent. E tény arra mutat, hogy itt a dalegyesület virágzó multtal bírt de arra is, hogy sokra soha nem becsülhették a kulturális tényezőzt; hisz zászlója cserbehagyva úgy eltűnt, hogy egy foszlánya sincs már meg. Mindezek annyira deprimálólag hatnak a működő tagokra, hogy az egyesület élete is a közel multban bomlásnak indult s nagyon félt hogyha erős kezek nem vezeték s buzgóbb támogatás nem lesz jutalma dalosaink fáradozásának. az egyesület is örökre eltűnik, nagyobb dicsőségére városunk haladva hanyatló korszerűségének. Pénztárosul a lemondott Wagner Antal helyébe Cserba György választatott meg.

Súlyos csapás érte Wagner Antal könyvkereskedőt. Viruló, fiatal leánya, Ilonka, váratlanul elhunyt. A megrendítő szerencsétlenség híre mély megdöbbenést keltett mindenütt, ahova eljutott. Különösen megdöbbenő a gyászos eset, mert a fiatal leány halálának körülményei tragikusak. Wagner Ilonkának kisebbik huga vörhenyben megbetegedett és orvosi utasításra a városi kórház fertőző osztályába szállították, ahol az ápolást Ilonka vállalta magára. Szegény Ilonkára is átragadt a betegség és rövid idei szenvedés után ma reggelre meghalt. Az elhunyt leányka és a sorscsapás által oly mélyen sujtott szülők iránt az egész városban általános és osztatlan, igaz részvét nyilatkozik meg. A megboldogultnak holnap délután lesz a temetése.

Elhunyt orvos. Magyarász János nyug. körorvos munkában töltött életének 76 évében tegnap jobblétre szenderült. Az elhunyt hült tetemeit ma délután 4 órakor kelyezték örök nyugalomba a helybeli Rókus temetőben. Végtszességén általános részvét nyilatkozott meg. A megboldogultban Magyarász Ferenc cisztercita rendi tanár édesatyját gyászolja.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Eladó 2 darab svájci fajta

:-: hasas tehén :-:

Tudakozódni lehet Kádár u. 7. sz. a.

Egy a könyvitel, kereskedelmi számtan, váltoismeret és gépirásban jártas

:-: leány, állást keres. :-:

☛ Cim a kiadóhivatalban ☛

Ludmájakat

dekáját 3—3¹/₂ fillér árban ismét vesz

Zwillingern Arnold

kereskedő.

Többszörös kitudetésben részesült szenzációs csodaszor

A Dr. BOROVSKY-FÉLE

B O R O L I N,

mely városunk piacán is megjelent. Felülmulthatatlan gümökörös izom- és idegfájdalmak, fej- és foggfájás, rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsábaban szenvedők, végül egési sebek fájdalmainak megszüntetése. Kiváló fertőtlenítő és testovo háziszor.

Kapható Baján LAZAR SAMUEL optikai, sebészeti és kötszerárú üzletében. 1.20., 2. és 2.50 koronás üvegekben. Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/c. szám.

MEGJELENT	
<p>az új polgári perrendtartás zsebkönyve.</p>	
<p>KAPHATÓ: IFJ. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében ... BAJÁN ...</p>	
<p>☛ Ara 5 korona. ☛</p>	

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzalogkölesönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozása alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

M e g h i v ó

a Bajai Hengermalom Részvénytársaságnak

Szabadkán, a Délvidéki Közgazdasági Bank Részvénytársaság tanácstermében 1911. február 17-én délelőtt 9 órakor tartandó

I. rendes közgyűlésére.

T á r g y s o r o z a t:

1. Két részvényes kijelölése a közgyűlésről felvett jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása, az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Az alaptőke felemelése.
5. Három felügyelő-bizottsági tag megválasztása.

Megjegyzés. Az alapszabályok 13. § értelmében a közgyűlésen szavazattal bir minden részvényes, aki részvényeit le nem járt szelvényeive együtt 3 nappal a közgyűlés előtt a Délvidéki Közgazdasági Bank Részvénytársaságnál Szabadkán, vagy a malom pénztárána Baján letéti elismervény mellett leteszi

Az igazgatóság.

VAGYON.	MÉRLEG-SZÁMLA.	TEHER	
Telek, malomépület, kazánház, gépház és bolt	94774 67	Részvénytőke	150000 —
Malomberendezés, gőzgéppel és kazánal	155925 33	Jelzálogilag biztosított hitelező	85000 —
Adósok folyószámlában	145016 49	Hitelezők folyószámlában	39890 78
Készletben lévő különféle anyagok	4451 70	Forgalomban lévő elfogadványok	144000 —
Letét a m. kir. postán	50 —	Értécsökkenési tartalékalap gépek és gyári be- rendezések értécsökkenésére	18055 70
Pénztári állomány	5995 67	Tiszta nyereség	9000 —
Örlemény készlet	70477 10		
Búza készlet	52192 14		
Rozs-búza készlet	1711 72		
Zsák készlet	6144 43		
4 drb. ló, 3 kocsi, lószerszám	1950 10		
Irodai felszerelés	594 —		
Előre fizetett kamatok és biztosítási díjak	6663 13		
	545946 48		545946 48

VESZTESÉG.	EREDMÉNY-SZÁMLA.	NYERESÉG.	
Biztosítási díjak	3531 16	Brutto őrlési nyereség	92494 92
Kamatok	23414 14		
Adó és illeték	795 31		
Elhasznált zsákok	19549 14		
Skontok	8139 48		
Behajthatatlan követelések	10009 99		
Értécsökkenési tartalékalap gépek és gyári be- rendezések értécsökkenésére	18055 70		
Tiszta nyereség	9000 —		
	92494 92		92494 92

Kiadó

a Flórián-utca és Madách-utca sarkán
levő házamban egy sarok **bolthelyiség**
és egy udvari lakás.

Spitzer Ignác.

Kiadó lakás.

Egy két szobás lakás mellékhelyiségek-
kel együtt 1911. május hó 1-ére Tóth
Kálmán-utcai házamban kiadó.

Mátyai Mihály
háztulajdonos.

Czipőüzletbe

tűzőnőt

keresek, esetleg tanítva lesz, ki a varró
gép kezelésben jártas.

Bővebbet

Kattarinka

cipőüzletében.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

felvétetik

Preimájer Pálnál, Casino-vendéglő.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

